

omtalte Lovs § 4, at forvente Anlægscapitalen og muligt til at amortisere Communernes Bidrag. Jeg tillader mig at henlede den ærede Finantsministers og tildeels den høitærede Indenrigsministers særlige Opmærksomhed paa dette Punkt, ligesom jeg ogsaa tør forvente, at det eventuelle Udvalg, som maatte blive nedsat, vil henvende sin Opmærksomhed derpaa. — Det næste Punkt, jeg vil tillade mig at omtale, angaaer Marschpengene til Landsoldaterne, hvilket allerede blev omtalt af mig i forrige Nigsdagsamling, og, saavidt jeg erindrer, lovede den daværende Justitsminister at tage Spørgsmaalet under Overvejelse. Det forekommer mig, at det er en Ubillighed, at Landsoldaten skal rejse til og fra Armeen for de Marschpenge, som i Almindelighed gives ham, og jeg vil henstille til den nuværende høitærede Justitsminister, om han ikke finder sig foranlediget til at virke hen til en forandret Lovbestemmelse i denne Retning. Det er imidlertid ikke alene Størrelsen af Marschpengene, hvorpaa jeg vil henlede Opmærksomheden, men det er meget mere den Maade, hvorpaa de blive udbetalte, der især i det sidste Aar har været trykkende for Mange, idet de sædvanlige Veie for Marschen have været affaarne. Soldater, der vare indkaldte til Armeen, have saaledes f. Ex. maattet rejse fra Ribe Amt til Kjøbenhavn over Aalborg og Frederikshavn, og det er mig sagt, at disse Soldater kun have faaet Marschpengene efter den lige Veie over Hjen til Kjøbenhavn. Det samme har været Tilfældet mange Steder i Sjælland; medens den lige Veie var affaaren af Hjenden, fik de kun Marschpenge efter den Veie, som man kunde regne, at de under ordinaire Forhold vilde rejse. Det har imidlertid ikke alene været dem, der skulde rejse til Armeen, hvem et saadant byrdefuldt Besvær har paahvilet, men det har ligeledes paahvilet dem, som bleve hjempermitterede, og som ogsaa have maattet rejse lange Omveie. Saavidt mig bekendt, fik disse heller ikke, naar de ikke kunde komme over de almindelige Færgesteder, fri Befordring over Vandet, og endelig fik de ikke deres Marschpenge udbetalte i Kjøbenhavn, hvortil der var særlig Trang for Enkeltes Vedkommende, fornemmelig for de Soldaters, der kom lige fra det tydste Fangenskab til Kjøben-

havn og hverken havde Klæder eller Penge at rejse hjem for. Det forekommer mig, at der i saa Henseende af Regjeringen burde være sørget for, at idetmindste de ordinaire Marschpenge bleve dem udbetalte, men ogsaa dem maatte de undvære, indtil de kom hjem og kunde hæve dem paa vedkommende Amtstue. Det er disse Bemærkninger, hvorpaa jeg vil tillade mig at henlede den ærede Justitsministers særlige Opmærksomhed.

Foraauidt der er talt om Besparelser paa denne Finantslov, skal jeg kortelig henlede det høie Things Opmærksomhed paa tvende Poster, nemlig Stamsutteriet og Landbohøjskolen. Hvad det første angaaer, er det bekendt, at Størrelsen af den Hestebestand, som der skal holdes, er bestemt ved Lov. Man har i mange Aar forventet, at den Underbalance, som hvert Aar findes paa Stamsutteriets Conto, og som Staten hidtil har maattet dække, maatte blive formindstet ved en fornuftig Bestyrelse, men jeg kan ikke see, at der paa nærværende Finantslov er foreslaaet nogen Formindstelse deri, og jeg troer neppe, at en saadan vil finde Sted, saalænge man ikke i Hovedsagen kommer ind paa en mere økonomisk Bestyrelse af det hele Sutteri. Jeg har i sidst afvigte Sommer seet dette, og det forekommer mig, efter mit Kjendskab dertil, at de Heste, som vare anstafede, for en stor Deel vare mindre gode og fornemmelig, at de i Almindelighed ikke havde rene Been. Som en Aarsag dertil troer jeg at kunne anføre, at de bestandig maae staae paa de bare Stene uden den allermindste Dækning, thi det er Landboerne bekendt, at naar en ung Hest skal staae paa de bare Stene og paa eet Sted Vinteren over, bliver den let slybnet, faaer Galle og anden Hævelse, og jeg troer, at det Samme maa være Tilfældet med de unge Heste i Stamsutteriet. Ogsaa en anden Mangel fandt jeg der, nemlig at de Rum, hvori Hestene bestandig staae, ere altfor indskrænkede, og at Dyrene mangle fri Bevægelse, især om Sommeren. Hestens Natur er saaledes, at den især om Sommeren maa bevæge sig frit, og jeg troer, at den arabiske Hest i Almindelighed er den bedste i Verden, fordi den har sin frie Bevægelse om Sommeren og ikke er saaledes tvungen som her. Derfor en